

Fidoyilik —
Vatanga xizmat demak!

2024-yil 6-iyul, shanba,
79 (23.956)-son

**KUN
HIKMATI**

Suyanchiq
toyganda, aql
esa hamma
vaqt kerak

1913-yil aprel oyidan chiqib boshlagan

www.zarnews.uz

<https://www.facebook.com/zarnews.uz>

[@zarnews_uz](https://twitter.com/zarnews_uz)

https://twitter.com/zarnews_uz

↓ **Munosabat**

↓ **Hamkorlik**

SAMARQAND BIRDAMLIK TASHABBUSI

ahamiyati oshib, amaliy harakatlarni taqozo qilmoqda

Global miqyosda misli ko'rilmagan ishonchsizlik sharoitida umumiy xavfsizlikni ta'minlashga yangi yondashuvlarni izlash zarur. Bu haqda O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev O'stona shahrida bo'lib o'tgan Shanxay hamkorlik tashkiloti davlat rahbarlarining 24-sammitida so'zlagan nutqida qayd etdi. Davlat rahbari ShHT oldida turgan eng dolzarb vazifalarga e'tibor qaratdi. Shu nuqtai nazardan, u umumiy xavfsizlik va farovonlik yo'lida O'zbekiston tomoni ilgari surgan Samarqand birdamlik tashabbusini amalga oshirish dolzarbligini ta'kidladi. Qayd etish lozim, Prezidentimiz 2022-yilda "Umumiy xavfsizlik va farovonlik yo'lida Samarqand birdamlik tashabbusi"ni ilgari surgan edi. Uning mazmun-mohiyati mintaqaviy va global muammolarni birgalikda hal etish bo'yicha muloqotni yo'lga qo'yishdan iborat.

KICHIK IQTIBOS

"Hozir dunyo ishonch, adolat va hamjihatlik qayta tiklanishiga har qachongidan ham ko'proq ehtiyoj sezmoqda."

Aslida, har bir jumla, har bir gap alohida tahlil, chuqur mushohadaga undaydigan ma'ruzadagi shu gapning o'ziyoq ko'p narsaga oydinlik kiritadi. Misol uchun, Isroil G'azoda genotsid sodir etganlikda ayblanib, Xalqaro sud oldiga keltirildi. Adolat nuqtai nazaridan qara-ganda, ayni paytda Isroil bilan munosabatlar to'xtatilmagan taqdirda ham unga yordam berilmasligi kerakmi?

Ammo shunday sharoitda Isroilga eng yirik qurol yetkazib beruvchilar AQSh va Germaniya bo'lib qolmoqda.

Albatta, bunga hamma jim qarab turgani yo'q. Xususan, Nikaragua G'azoga nisbatan genotsid jinoyatining oldini olish to'g'risida konvensiya bo'yicha o'z majburiyatlarini buzgani uchun Germaniyaga qarshi Xalqaro sudga da'vo arizasi bergan.

Germaniya misolida ishonch darz ketgani bilan adolat tiklanayotgan ekan-ku, deyish mumkin. Biroq davlatimiz rahbarining keyingi gaplari masala aslida naqadar jiddiyligini yanada oydinlashtirgan:

"Global siyosiy va iqtisodiy "parchalanishlar", urushlar va mojarolar xalqaro munosabatlar tizimi asosi va hal qiluvchi tamoyillarining yemirilishiga olib kelmog'chi."

O'ZGARISH O'ZIMIZDAN BOSHLANISH!

Turkiyaning "Anadolu" axborot agentligi tarqatgan xabarga ko'ra, davlatimiz rahbari ayni shunday tashabbusni ilgari surgan:

"Davlat rahbari muloqotni mustahkamlash va ko'p tomonlama hamkorlikni chuqurlashtirish maqsadida ShHTning Yaxshi qo'shnichilik, ishonch va transchegaraviy sheriklik kodeksini qabul qilishga chaqirdi."

Prezidentning bu chaqirig'i xalqimizning o'zing o'zgarimasang, olam o'zgarimas naqlini yodga soladi. Zotan, har qanday shaxs yoki jamiyat o'z qarashlari, munosabat va harakatlarni o'zgartirishi bilan boshqalarni o'zgartirishi mumkinligi asrlar mobaynida isbotlangan haqiqat.

Davlatimiz rahbari mintaqaviy xavfsizlik masalalariga to'xtalib, ShHTga a'zo davlatlar vakolatli organlarining zamonaviy chaqiriqlar va xavfsizlikka tahdidlarga qarshi kurashish borasidagi faoliyatini, shu jumladan, ShHT MATT orqali yaqindan muvofiqlashtirishni davom ettirish zarurligini ta'kidladi.

Ma'ruza bilan tanisharkansiz, u ayni damda keng ko'lami va chuqur asoslantirilganiga guvoh bo'lasiz. ShHT iqtisodiy yo'nalishda strategik yutuqqa erishish uchun tashkilot doirasida savdo tartib-qoidalarini yengillashtirish to'g'risidagi bitim, mavjud raqamli savdo maydonchalarini integratsiyalashtirish holda elektron tijorat sohasida hamkorlik dasturini ishlab chiqishni taklif qildi.

Loyihalarni moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini yaratish, jumladan, fond va ShHT taraqqiyot bankini tashkil

etish masalasini ko'rib chiqish muhimligi ta'kidlandi.

YO'L QURGAN YETAR MURODGA

Qadimiy bu naql ham bugun yangi-cham mazmun kasb etmoqda. Binobarin, bugun yangi yo'llar qurish, bu orqali xalqaro aloqalarni, pirovardida, butun mintaqaga barqaror rivojlanishini ta'minlash mumkin.

Shu jihatdan, bu masala ham davlatimiz rahbarining e'tiboridan chetda qolmadi. Jumladan, Sh.Mirziyoyev ShHT mamlakatlari iqtisodiy salohiyatini samarali rivojlantirishga xizmat qiladigan Sharq-G'arb va Shimol-Janub yo'nalishlari bo'ylab inklyuziv transport tizimini shakllantirish zarurligini ta'kidladi.

Davlat rahbari, shuningdek, logistika tartib-taomillarini raqamlashtirish rejasini ishlab chiqish, jumladan, ShHT davlatlari chegarasidan olib o'tiladigan tovarlar bo'yicha ma'lumotlarning elektron al-mashinuvini tashkil etishni taklif qildi.

Shavkat Mirziyoyev mamlakatlarning raqobatbardoshligini ta'minlash, raqamli iqtisodiyotga o'tish, «sun'iy intellekt» va ilg'or IT yechimlarini joriy etish hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanini alohida ta'kidladi.

QO'SHNING TINCH – SEN TINCH

Yangi O'zbekiston sharoitida bu masala davlat siyosatining muhim tarkibiy qismiga aylanganini bugun barchaga birdek ayon. Xususan, Markaziy Osiyo davlatlari bilan yaqin qo'shnichilik aloqalari yo'lga qo'yilgani, ular bilan chegara masalalari bosqichma-bosqich hal etilayotganini ko'rib, guvohi bo'lib turibmiz.

Ammo yana bir xalq borki, ularga xalqaro hamjamiyatning e'tibori nafaqat o'zlari, balki mintaqacha uchun muhim ahamiyatga ega. Chunki Afg'onistonda hukumat tepasiga Tolibon harakati kelgan kundan buyon nafaqat uzoq davlatlar, shu bilan birga, qo'shni mamlakatlar bilan ham yaqin munosabat o'rnatilganini yo'q.

ShHTdagi nutqi davomida Prezidentimiz Afg'onistonning amaldagi rasmiylari bilan munosabatlarni yo'lga qo'yishdagi yondashuvlardagi farqlarga ishora qilib, Kobul bilan muloqotni davom ettirishga chaqirdi.

Shu munosabat bilan «ShHT-Afg'oniston» muloqot guruhi faoliyatini tiklash taklifi dolzarbligini ta'kidladi.

Umuman, O'stana shahrida Shanxay hamkorlik tashkilotiga a'zo davlatlar rahbarlarining uchrashuvida 25 ta muhim hujjat imzolandi.

ShHTga raislik Xitoy Xalq Respublikasiga o'tdi.

Penzalik tadbirkorlar bilan qo'shma korxonalar tashkil etiladi

Viloyat hokimi E.Turdimov Rossiya Federatsiyasiga amaliy tashrifi davomida Penza viloyati gubernatori Oleg Melnichenko bilan uchrashuv o'tkazdi.

Muloqotda Rossiya va O'zbekiston Prezidentlari tomonidan qabul qilingan hamkorlik to'g'risidagi kelishuvlar asosida mintaqalar o'rtasidagi savdo-iqtisodiy, madaniy-gumanitar aloqalar rivojlanib borayotganini ta'kidladi.

Oleg Melnichenko Penza viloyati Samarqand bilan savdo, sanoat, qishloq xo'jaligi, madaniyat va turizm sohalarida o'zaro manfaatli munosabatlarga yo'naltirilgan hamkorlikni mustahkamlashga tayyorligini bildirdi.

Iyun oyida samarqandlik tadbirkorlar Penzaga kelib, viloyatimiz iqtisodiyoti salohiyati bilan yaqindan tanishdi, mahalliy korxonalarda bo'ldi, ishbilamonlarimiz bilan uchrashdi, dedi Oleg Melnichenko. Bir qator kelishuvlarga ham erishildi. Sizing tashrifingiz bu kelishuvlarni tezroq hayotga tatbiq etish, o'zaro tovar ayirboshlash hajmini oshirishga kat-

ta turtki berishi shubhasiz.

Erkinjon Turdimov hamkasbining fikrini qo'llab-quvvatlab, mintaqalararo aloqalar jadal rivojlanib, yangi bosqichga ko'tarilayotganini ta'kidladi. Qurilish industriyasi, parrandachilik, ta'lim va fan, turizm, IT texnologiyalarni rivojlantirish, mutaxassislarni kasbiy tayyorlash va boshqa yo'nalishlarda hamkorlik ikki tomon uchun ham manfaatli bo'lishini qayd etdi.

Viloyatimiz delegatsiyasining tashrifi doirasida Penza shahrida ikki hudud rahbarlari va tadbirkorlari ishtirokida biznes-forum bo'lib o'tdi.

E.Turdimov tadbirkorlarni faol hamkorlikka chaqirib, Penza-dagi kompaniyalar vakillari bilan muzokaralar olib bordi. "Agromexanika", "Motorniye texnologiya", "Armatul", "Villina" kompaniyalari viloyatimizda dilerlik markazlarini ochish, hamkorlar topishni maqsad qilgan bo'lsa, "Tessis" qo'riqlash uskunalari ishlab chiqaruvchi korxonalar va "Stankomashstroy" bilan qo'shma korxonalar tashkil etish rejalashtirildi.

Viloyat hokimligi axborot xizmati.

Tijorat, ham ziyorat

Toshkent shahrida o'tkazilgan O'zbekiston – Afg'oniston biznes forumida ishtirok etgan Afg'oniston sanoat va savdo vaziri Nuriddin Aziziy boshchiligidagi delegatsiya 5-iyul kuni Samarqandda bo'ldi.

Mehmonlarni Samarqand temiryo'l vokzalida viloyat hokimi o'rinbosari R.Qobilov kutib oldi.

Afg'oniston sanoat va savdo vaziri shahardagi muqaddas qadamjolar va tarixiy obidalarni ziyorat qilish bilan birga bir qator yirik sanoat korxonalari, tadbirkorlik subyektlari faoliyati bilan ham yaqindan tanishdi.

B.MUSTANOV.

Viloyat mirishkorlari ko'zda tutilgan 228 ming tonnalik boshqoli don tayyorlash xirmonini 21 ish kunida ortig'i bilan yaratdi. Tahlillarga ko'ra, bundan avval faqat 2021-yilda eng qisqa muddat - 26 kunda rejadagi g'alla o'rib-yig'ib olingan. So'nggi besh yillikda bu jarayon 32 va 34 kun ham davom etgan.

G'alla xirmonimiz 235 ming tonnadan oshdi

Joriy mavsumda 274 ta (2023-yilda 269 ta) kombaynning har biri kuniga o'rtacha 39-40 tonnadan boshqoli don yig'ib olgan.

Umuman, viloyatda vaqtinchalik saqlash, ya'ni birja savdolariga chiqarish uchun 141 ming 614 tonna g'alla zaxira qilingan.

Joriy mavsumda Paxtachidagi "O'zagro saxovat yerlari", "Aziz bobo dalalari", Narpaydagi "Paxtakor", Ishtixondagi "Tojiyev Qurbon ota" fermer xo'jaliklari gektaridan 100 senterdan yuqori hosil oldi.

Ma'lumot o'rinda qayd etish lozim, g'allaning ton-nasi uchun birjada 2 million 988 ming 434 so'm narx belgilangan.

YERTO'LA VA GARAJDA JON SAQLAYOTGAN MAISHIY XIZMAT

Tasavvur qiling, azim Samarqand shahriga kelgan sayyohlardan birining qimmatbaho qo'l soati buzilib qoldi yoki kimdir shunchaki sochini turmaklamog'chi. Xo'sh, ular kimga yoki qayerga murojaat qiladi? Qimmatbaho soatni ta'mirlash vaqtida sifatli buzilmisligi yoki soch turmagi mehmonga yoqishiga kafolat beradigan, lozim bo'lsa, joyiga chiqib xizmat ko'rsatadigan professional maishiy xizmatimiz bormi? Biz-ku, o'rganib qolgan-dirmiz, ammo ovloqdagi "budka"ga uncha-muncha sayyoh yurak yutib bormasligi aniq.

(Davomi 2-sahifada) >>>

Samarqand shahrida viloyatdagi ixtisoslashtirilgan maktablar uchun qabul imtihoni bo'lib o'tmoqda.

Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari uchun imtihonlar boshlandi

Bu yil respublika bo'yicha ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari, Prezident maktablari va Muhammad al-Xorazmiy nomidagi ixtisoslashtirilgan maktablarga jami 244 mingdan ortiq o'quvchi hujjat topshirgan. Shundan viloyatdagi ixtisoslashtirilgan maktablarga 13122 nafar, Prezident maktabiga 5989 nafar, Muhammad al-Xorazmiy nomidagi ixtisoslashtirilgan maktabning Samarqand filialiga 7304 nafar o'quvchi ariza topshirgan.

Ixtisoslashtirilgan maktablar uchun imtihon bir bosqichda bo'lib, unda matematikadan 25 ta, ingliz tilidan 15 ta – jami 40 ta test savollariga javob berish lozim. Imtihon har kuni uch smena o'tkaziladi va 90 minutdan vaqt beriladi.

Ixtisoslashtirilgan maktablarga asosan 5- va 7-sinf o'quvchilari qabul qilinadi.

Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari, Prezident maktablari va Muhammad al-Xorazmiy nomidagi ixtisoslashtirilgan maktablarga imtihonlar 10-iyulgacha davom etadi. Uzrli sabablarga ko'ra imtihonga kelolmagan o'quvchilar 10-iyul kuni test topshiradi.

Samarqand ham gullar shahriga aylanadi

Bugun Samarqand shahrining qaysi ko'chasidan o'tmang, albatta ko'zingiz yashillikka, ko'kalamzor va gulu gulzorga tushadi. Ibn Sino, Dahbed, Amir Temur, Mirzo Ulug'bek kabi markaziy ko'chalarda, shuningdek, mahallalarda tashkil etilgan gulzorlarni ko'rib, qalbingiz quvonchga to'ladi.

- Shahrimiz ko'chalarida yashnab turgan gulzorlar mahalliy va xorij tajribalari, zamonaviy landshaft arxitekturasida amalga oshirilmogda, - deydi Samarqand shahar obodonlashtirish boshqarmasi boshlig'i Yunus Bobonazarov. - Yurtimiz tabiiy iqlimiga, sharoitlariga mos gul va gul butalari, manzarali daraxt ko'chatlari ekilib, bog' va gulzorlar yaratilmoqda. Bugun shaharda 5 millionga yaqin rang-barang gullar parvarishlanmogda. Eng gavjum jamoat joylari va sayyohlar ko'p tashrif buyuradigan xiyobonlar, piyodalar yo'laklari, ko'cha va

yo'llar yoqalarida yuzga yaqin gulzorlar tashkil etildi. Ko'p yillardan buyon Toshkentning «Bahor gullari» MChJ xizmatidan foydalanib, o'nlab turdagi gullar ekilardi. Endi o'zimiz ham gul yetishtirib parvarishlashni o'rgandik. Boshqarmaning Kimyogarlari qo'rg'onida joylashgan issiqxonasida bir mavsumda 2,5 million tup mavsumiy va ko'p yillik gul ko'chatlari o'stirilmoqda. Viloyat hokimining tashabbusi bilan Cho'ponota tepaliklarida qo'shimcha 50 sotix yer ajratilib, qurilgan issiqxonada xorijdan keltirilgan 1 million

tugpa yaqin noyob gul ko'chatlari yetishtirilmoqda. Tajriba sifatida 100 ming tugpa yaqin geran, salbiya, petuniya, katarantus kabi 20 turdan ziyod ko'p yillik gul butalari, manzarali daraxtlar ko'paytirilmoqda. Gulchilik bilan shug'ullanuvchi o'nlab tadbirkorlar ham o'z tomorqalarida anvoiy gullar parvarishlab, gulzorlar yaratishga o'z hissasini qo'shayotir. Zamonaviy gulchilik rivojlangan Niderlandiya, Italiya, Portugaliya, Germaniya, Yaponiya, Janubiy Koreya, Xitoy kabi davlatlardan tajriba tariqasida yuzlab turdagi gul butalari olib kelib ko'paytirilmoqda. - Yaqinda Xitoyga borib, ekologiya, obodonlashtirish, zamonaviy landshaft arxitekturasini bilan bog'liq masalalarni o'rganib qaytdik, - deydi Yunus Bobonazarov. - Ularda ko'p yillik gul butalari va manzarali daraxtlar ekishga katta e'tibor berilar ekan. Chunki bunday buta va daraxtlar o'zidan ko'p kislorod ajratib chiqar-

radi, suv kam talab qilib, uzoq yillar yashilligini saqlab turadi. Boshqarmaning agronomlari bilan kelishgan holda bir yillik gul va maysalar o'rni-ga ko'proq gul butalari va manzarali daraxt ko'chatlari ekishga harakat qilyapmiz.

Boshqarmaning uch nafar agronom va dizayner-mutaxassislari yaqinda Namangan shahrida bo'lib o'tgan gullar festivalida qatnashib keldi. 30 gektar yerda joylashgan Bobur bog'ining 10 gektari to'liq gulzorga aylantirilganligini ko'rib hayratlandik. Qariyb 20 million tup anvoiy gullar ekilgan bog'larni ko'rib, maxsus issiqxonalar yaratgan malakali mutaxassislardan gulchilik sirlarini o'rgandik, tajriba almashdik.

Samarqand shahri hududi katta. Qariyb 68 kilometr masofada obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish ishlarini o'z vaqtida va tezkorlik bilan amalga oshirish uchun geografik joylashuvidan kelib chiqib, Siyob, Qorasuv, Bog'ishamol, Temiryo'l hamda Bog'ibaland hududlariga ajratilgan. Ularning har birida bittadan agronom va o'n nafarga yaqin ishchi mavjud, har bir brigada o'z hududidagi obodonchilik ishlarini ta'minlab keladi. Biroq ko'cha va yo'llarni tozalash, chiqindi saralash, tashish, ariq va zovurlarni kovlash kabi yumushlar qo'lda amalga oshiriladi. Ammo ayrim texnikalar, jumladan, daraxtlarni ko'chiradigan, ariqlarni tozalovchi, bog' qator oralarini ag'daruvchi mini traktorlar yetishmaydi.

Shahar hududini 76 kilometr uzunlikdagi o'nga yaqin kanal va kollektor kesib o'tadi. Ularni tozalash, ariq bo'ylarida qurilgan piyodalar yo'laklari, gulzor va manzarali daraxtlar, o'rindiqli va bolalar maydonchalarini asrab-avaylash ham obodonlashtirish tashkiloti ishchilari zimmasiga yuklatilgan. Bugun ular ana shu mas'uliyatni anglagan holda mehnat qilishmoqdal-

Dilmurod TO'XTAYEV.
Baxtiyor MUSTANOV,
(surat).

↓ **Davr fidoyilari**

Salkam qirq yillik tadbirkor

Haydar O'roqov haqida gap ketganda ana shunday ta'rif beriladi. Bugun u nafaqat ko'p yillik ishi - parrandachilik, shu bilan birga, ish-bilarmonlik borasida ham ko'pchilikka ibrat bo'lmoqda.

U rahbarlik qilayotgan xo'jalik butun respublika bo'ylab millionlab bosh jo'ja va ularni boqish uskunolari hamda ozuqalari tarqatgan. Bu pirovardida parhez go'sht ko'payishi ortidan uning narxi arzonlashishiga xizmat qilmoqda.

Niderlandiya kabi eng ilg'or davlatlardan naslli jo'jalar olib kelinayotgani, yem ishlab chiqarish liniya va inkubator uskunolari kompyuterlashtirilgani, boba bo'lib birovga gap bermaydigan yoshdagi Haydar O'roqovning yangilikka o'chligi, tinib-tinchimasligidan.

Xitoy tomoni vakillari bir yarim yil davomida korxonadagi ish jarayonlari, parvarish, mahsulot yetishtirish sharoitlarini o'rgangan. Va nihoyat respublikadagi 62 ta talabgor korxona ichida aynan H.O'roqov rahbarlik qilayotgan fermer xo'jaligi xitoyliklar bilan tovuq panjalarini xarid qilish bo'yicha shartnoma tuzishga erishgan.

Haydar O'roqov bu kabi yangilik, marra bilan cheklanib qolmoqchi emas. Muhimi, viloyatdagi boshqa tadbirkorlarni ham daromad topish bilan to'xtab qolmasligi yo'lida bosh qotiryapti.

↓ **Tahlil, tanqid, taklif**

YERTO'LA VA GARAJDA JON SAQLAYOTGAN MAISHIY XIZMAT

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

TURIZMNING OG'RIQLI NUQTASI

Ayni savollar bilan bir nechta nomi "ulug'" mehmonxonalarga murojaat qildik. Biri bu borada mehmonlarga yordam bera olmasligini aytga, boshqalari ularga xizmat ko'rsatish uchun o'z tanishlarini chaqirishini ma'lum qildi. Ya'ni, sayyohlarga hech qanday shartnoma va kafolatlarsiz, shunchaki, ishonch asosidagi og'zaki kelishuv bo'yicha maishiy xizmat ko'rsatiladi. Agar o'sha tanish mehmonning bir necha ming dollarlik buyumini buzib qo'ysa-chi?.. — 5 yildan beri mehmonxona biznesidamiz, hali bunaqa savolni eshitmagan edik, - deydi Samarqand shahridagi mehmonxonalardan birining ish yurituvchisi. — To'g'ri, mijozlarimiz tez-tez u yoki bu xizmatdan foydalanish istagini bildiradi. Biz ularga imkon qadar shunday xizmatlar ko'rsatiladigan manzillarni aniqlab beramiz. Lekin bu borada ishonchli tizim yo'q. Ko'chada ko'rsatilgan xizmatning sifatidan nolib kelgan mehmonlar ham bo'ladi. Aytish mumkinki, Samarqanddagi turizmning eng og'riqli nuqtasi aynan maishiy xizmat sohasi hisoblanadi.

Mavzu bo'yicha ma'lumot to'plashga harakat qildik. Soliq boshqarmasi o'zini o'zi band qilganlar statistikasidan boshqa ma'lumotni bera olmadi. Viloyat kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasining asosiy vazifasi esa aholini ish bilan ta'minlash. Ular uchun qancha ish o'rni yaratilgani muhim, sifat emas. Oxirgi umid - viloyat turizm boshqarmasi ham bu yo'nalishda ma'lumot bera olmadi. "Shanxay hamkorlik tashkilotining Samarqanddagi sammiti oldidan tashrif buyuruvchilarga professional maishiy xizmat ko'rsatish tizimini yo'lga qo'yish bo'yicha ishlar boshlangan edi, ammo u ham yakuniga yetmay qoldi", deydi mas'ullardan biri. Gap respublikaning chekka bir qishlog'i emas, turizm shahri hisoblanmish Samarqand haqida ketyapti. Bu yerda vaziyat shunday bo'lsa, boshqa joylarni taxmin qilavering.

ETIKDO'ZNI GARAJDAN, TIKUVCHINI YERTO'LADAN TOPASIZ

Fikrimizga e'tiroz bildirib, har qadamda go'zallik saloni, avtomobil va telefon ustaxonalari bor, soha rivojlanib boryapti, deyishingiz mumkin. Bir qarashda shunday. Biroq son sifatini anglatmaydi. O'sha siz aytayotgan xizmat ko'rsatuvchilarning nechitasi litsenziya, diplom yoki malaka ko'rsatkichiga ega, hech qiziqib ko'rganmisiz? Ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatli bo'lishi yoki salomatligimizga zarar keltirmasligini kim kafolatlayapti?

Qolaversa, maishiy xizmat faqat go'zallik saloni-yu telefon ustaxonasi, degani emas. Inson hayoti davomida poyabzal ta'mirlash, tikuvchilik, maishiy texnika ustachiligi, soatsozlik, kimyoviy tozalash, mebelsozlik, fotouskunalar ustaxonasi kabi 50 dan ziyod xizmatlardan foydalanadi. Bular yuqoridagi ikkitasi singari ko'p daromadli bo'lmasa-da, ahamiyatli jihatidan orqada emas. Endi o'zingizga savol

bering, bugun ularni qayerdan topsa bo'ladi? Ha, poyabzal ta'mirllovchilar asosan qaraj yoki ko'zdan panaroqqa o'rnatilgan "budka"chalarda, atelelar yerto'lada, soatsozlar biror do'konning 2x2 metrlik burchagida o'tiradi. Boshqa iloji ham yo'q, topadigan daromadi bundan ortiq sharoitni ko'tarmaydi. Shu bois ham sohada professional kam, shu bois ham sayyohlarga maishiy xizmatimizning sifati bilan maqtana olmaymiz.

— Ilgari shahar markazidagi "Zebo" savdo majmuasining yerto'lasida ustachilik qilardim, - deydi poyabzal ta'mirllovchi Botir Qoraboyev. — Majmuadagi ijara haqi qimmatlashib ketgach, garajga ko'chib o'tishga majbur bo'ldim. Bu yer qishda sovuq, yozda issiq. Shunga qaramay, 10 yildan beri ishlayman. Kunlik 50-60 ming daromad bilan sharoit yaratib bo'lmaydi. O'zim il-guruhl nogironi-man, boshqa ishga yaramay-man.

Botir ustani shu atrofda yashovchi va ishlovchi barcha taniydi. Boisi unga ko'p bora ishlari tushgan. Kimdan so'rasak, uni o'z ishining ustasi, insofli odam, deb ta'riflamogda. Ammo u ishlayotgan muhit bu ta'riflarga mos emas.

SOHAGA OID HUUJATLAR YANGI QONUNLARGA ZID

Tizimga oid asosiy hujjat Yozirlar Mahkamasining "Aholiga maishiy xizmat ko'rsatish korxonalari faoliyatini barqarorlashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"-gi qarori bilan tasdiqlangan O'zbekiston Respublikasi aholisiga maishiy xizmat ko'rsatish qoidalari hisoblanadi. 1995-yil 12-oktabrda qabul qilingan bu hujjatga so'nggi marta 2022-yilda unchalik jiddiy bo'lmagan o'zgartirishlar kiritilgan va u ko'p vaziyatlarda "Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi Qonunga zid. Misol uchun, qoidada murakkab uy-ro'zg'or texnikasini tuzatish xizmati uchun buyurtmachi xo'jalik yurituvchi subyekti bilan kelishilgan, ammo 15 foizdan kam bo'lmagan miqdorda oldindan haq to'laydi. Mebelni tayyorlash va tuzatish, uy-joy va turarjoy bo'lmagan binolarni tuzatish va qurish, poyabzal tayyorlash va yakka tartibda kiyim tikish "g"i xizmatlar uchun buyurtmachi buyurtmani rasmiylashtirishda ish qiymatining 50 foizi miqdorida avans to'lashi kerak, deb belgilangan. Qonunga ko'ra esa tovar (ish, xizmat)lar uchun haq to'lash shakli hamda tartibi iste'molchi

bilan sotuvchi (ishlab chiqaruvchi, ijrochi) o'rtasidagi kelishuvga binoan belgilanadi, deyilgan. Bunga yana ko'plab misollar keltirish mumkin.

Qarorda bugungi kunda mavjud bo'lmagan tashkilot - aholiga maishiy xizmat ko'rsatish hududiy uyushmasi ham bor. Bir vaqtlar minglab soha vakillarini birlashtirgan va har bir tuman va shahar markazidagi maishiy xizmat ko'rsatish uylari (dom-bit)larni boshqargan tuzulma tugatilganiga ko'p yillar bo'ldi. Ammo sohani tartibga soladigan boshqa vakolatli organ tashkil etilmadi. Shunday bo'lsa-da, biz so'rab-surishtirib, uyushmaning izlari, aniqlik, bugungi kundagi vazifadoshini topdik. - Uyush-

ma tugatilgach, 2005-yilda uning viloyat bo'limini

"servis" birlashmasi shaklida qayta ro'yxatdan o'tkazdik, - deydi birlashma rahbari Farog'at Abdiyeva. — Faqat vakolatu imkoniyatlarimiz qisqardi. Bugungi kunda viloyatda rasmiy faoliyat yuritayotgan 15 mingdan ziyod maishiy xizmat shoxobchasi bo'lsa, birlashmaga bor-yo'g'i ularning 5 foizi a'zo bo'lgan. Tashkilotimizning asosiy vazifasi a'zolarimizning faoliyatini qo'llab-quvvatlash, huquqini himoya qilish, ularni sohaga oid so'nggi yangiliklardan xabardor qilib borishdir. Bundan tashqari, a'zolar bilan mehnat shartnomasi ham tuzilib, ularga ish staji hisoblanishi ta'minlanadi.

Farog'at Abdiyevaning ta'kidlashicha, pandemiya vaqtida maishiy xizmat ko'rsatishga oid yangi qoidalar loyihasi ishlab chiqilgan. O'z navbatida, birlashma ham ayni hujjat uchun o'z takliflarini bergan. Lekin u ham noma'lum sabablarga ko'ra tasdiqlanmay qolgan. Bugungi kunda savdo, xizmat ko'rsatish va ishlarni bajarishga oid deyarli barcha sohalar tegishli qoidalar bilan qamrab olingan. Faqat aholiga maishiy xizmat ko'rsatish sohasi bundan mustasno. Shu sababli nizoli va itxilofli vaziyatlar yuzaga kelganda, ularni hal qilish mushkul bo'lmoqda.

— Hozir sohada na mahsulotning oldi-sotdi bahosi, na reja va na tartib bor, - deydi F.Abdiyeva. — Masalan, shu kunlarda har yerda ko'p qavatli binolar qurilyapti, lekin ularning hududida deyarli bi-rorta maishiy xizmat turi uchun joy ajratilmaydi. Yerlar oldindan egallab bo'lingan. Oqibatda o'sha yerda yashayotgan odamlar o'ziga kerakli xizmatni izlab, uzoqroq joyga borishga yoki atrofidagi malakasi yo'q shaxslarning xizmatidan foydalanishga majbur. Joy ko'lmagach, sharoit bo'lmagach, maishiy xizmatchi ham rasmiy ishlashni xohlamaydi. Bu muammo to'g'ridan-to'g'ri odamlarning hayot sifati yomonlashishiga, qolaversa, milliy turizmning oqsashiga olib keladi.

SOHANI RIVOJLANTIRISH UCHUN NIMA QILISH KERAK?

Farog'at Abdiyeva buning uchun birinchi navbatda, sohaga oid qonunchilikni qayta ko'rib chiqish hamda unda turizm rivojlangan davlatlar tajribasini qo'llash kerak, deb hisoblaydi. Xususan, yangi hujjatda maishiy xizmat ko'rsatishga oid barcha sohalar shartnoma yoki kvitansiya rasmiylashtirish, buyurtmani bajarishda muvofiqdagi tasdiqlangan materiallardan foydalanish, material va xizmat ko'rsatish shakli haqida iste'molchiga ma'lumot berish kabi amaliyotlar qonun darajasida mustahkamlanishi kerak. Ammo biz nazorat emas, tartib o'rnatilishi haqida gapiryapmiz. Yurtimizda bozor iqtisodiyoti muhitini yaratmoqchi ekanmiz, masalaga rahbarlik ko'zi bilan emas, iqtisodchi sifatida nazar solishimiz kerak. To'g'ri, ayni kunda o'zini o'zi band qilganlar, tadbirkorlikni yo'lga qo'yganlarga ko'plab soliq imtiyozlari va boshqa yengilliklar berilyapti. Biroq bu aynan maishiy xizmat sohasining rivojlanishi, turizm mamlakatiga mos bosqichga chiqishi uchun yetarli emas. Agar teskarisi bo'lganida, bu maqola yozilmas edi.

Hozir sohadaqilarning katta qismi o'zini o'zi band qilganlardir. Ya'ni, ular istagan shaklda va joyda faoliyat yuritadi. Bu shartnomaviy munosabatlarni tartibga solishni ham qiyinlashtiradi. Bundan tashqari, kuzatishlarimiz aksariyat xizmat ko'rsatish shoxobchalari kunduzi 10:00 dan kechki 17:00 gacha ishlashini ko'rsatmoqda. Oqibatda doimiy ish bilan band aholi qatlami ulardan foydalanish uchun dam olish kunlarini sarflashiga majbur bo'lyapti. Bu ham turmushning og'irlashishimi? Bundan tashqari, sohada yuqorida tilga olingan muammolarning sababli turg'unlik yo'q. Bir joyda ochildigan shoxobcha ikki oyga bormay yuvoliydi. Biz anglagan sabab ikkita. Birinchisi, faoliyat muvofiqligi, tahlili yo'q, ya'ni bir hududda bir nechta bir xil turdagi xizmat ko'rsatuvchilar yaxshi daromad qila olmaydi. Ikkinchidan, sohaga kirib kelganlar unda o'zining kelajagini ko'ra olmayapti. Boisi hali bu soha vakillarining malaka va mahoratini baholash tizimi yo'q. Nari borsa, "yaxshi satarosh ekan", deb qo'yamiz. Lekin uning rostdan ham o'z ishining ustasi ekanligini jamoatchilik bilolmaydi.

Taklifimiz, maishiy xizmat sohasini raqamlashtirish kerak. Bu xoh veb-sayt, xoh mobil ilova bo'lsin, unda kim va qayerda qanday xizmat ko'rsatishi, aloqaga chiqish usullari ko'rsatilishi, har bir foydalavnuvchi xizmat ko'rsatuvchining mahorati, muomala madaniyati, qonunlarga itoatkorligini baholashni mumkin bo'lsin. Shu orqali bir nechta muammolarga chek qo'ygan va tabiiy ravishda sohaning yangi rivojlanish bosqichini boshlab bergan bo'lamiz. Agar mazkur ilova bir nechta tilda yuritilsa, undan sayyohlar ham foydalanishi mumkin bo'ladi.

Xulosa o'rinda aytadigan bo'lsak, turizm haqida gapirishdan oldin sayyohlar uchun yetarli sharoit yaratib qo'yishimiz kerak. Nafaqat turizm kelajagi, balki shu yurtdagi har bir fuqaroning hayot sifati bevosita maishiy xizmat sifatiga bog'liq. To'g'ri, hozir soha qo'llab-quvvatlash va bepul reklamaga muhtoj. Agar unga yordam qo'li cho'zilsa, natija uzoq kuttirmasligi aniq.

Asqar BAROTOV,
"Zarafshon" muxbiri.

Samarqand xalqaro texnologiya universiteti (SIUT)da viloyatdagi ijtimoiy hi-moyaga muhtoj oilalar farzandlari orasidan tanlov asosida saralangan o'quv-chilar uchun Koreyadagi Gimcheon o'rta maktabi (Gimcheon High School)ga tayyorgarlik kurslari boshlandi. "O'zbekiston – 2030" strategiyasida yurtimiz yoshlarini talab yuqori bo'lgan kasb-hunarlarga o'qitish orqali kambag'allik darajasini 2 barobar kamaytirish belgilangan. Bu maqsadga erishish uchun mam-lakatimizdagi maktablarning iqtidorli o'quvchilarini dunyodagi nufuzli maktablarda o'qitish belgilangan.

Ular Koreyada o'qiydi

Samarqand xalqaro texnologiya universi-teti mazkur ijtimoiy loyihani amalga oshirish uchun Koreyaning Gimcheon o'rta mak-tabi bilan o'zaro anglashuv memorandumi imzolagan. Unga ko'ra, SIUT tomonidan Samarqand viloyatidagi ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar farzandlari orasidan tanlov asosida saralangan o'quvchilar Gimcheon o'rta maktabida o'qiydi.

Yaqinda SIUT tarkibidagi Koreya texnologiya va madaniyati instituti (KITC), Samarqand viloyati maktabgacha va maktab ta'limi bosh-qarmasi, ijtimoiy himoya milliy agentligi viloyat boshqarmasi va boshqa tashkilotlar bilan hamkorlikda "Temir daftar"da ro'yxatda turgan oilalarning 31 nafar farzandi o'rtasida zehn test sinovi o'tkazildi. Ushbu bosqichdan o'tgan 7 nafar iste'dodli o'quvchi ikkinchi bosqichda intervyu asosida yana bir bor sinovdan o'tdi va ularning 5 nafari Koreyaga o'qishga tavsiya etildi.

– Viloyatimizning Ishtixon, Oqdaryo, Kat-taqo'rg'on va Urgut tumanlarida yashovchi bu besh nafar o'quvchi endi SIUT Vasiy-lik kengashining maxsus granti asosida 6 oy mobaynida, ya'ni shu yilning dekabriga qadar universitetimiz professor-o'qituvchilari tomonidan boshlang'ich koreys tili, matem-atika va ingliz tili fanlaridan maxsus kurs-larda o'qiydi – deydi Samarqand xalqaro texnologiya universiteti rektori, professor Yusuf Abdullayev. – O'quv kursi davomi-da o'quvchilar turarjoy va uch mahal issiq ovqat bilan ta'minlanadi. So'ngra ular Gim-cheon o'rta maktabiga o'qishga yuboriladi. O'quvchilarga uch yil davomida Gimcheon o'rta maktabida stipendiya beriladi, o'qi-shi, turarjoyi, Koreyaga borish chiptasi,

Asila IBRAGIMOVA.

darsliklar bilan ta'minlanishi kafolatlanadi. Maktabni bitirganlaridan so'ng o'quvchilar nufuzli universitetlarda o'qish huquqiga ega bo'lishadi. Jumladan, bizning universitetga imtihonsiz qabul qilinadi. Yaqinda Koreya Respublikasiga safarimiz davomida ush-bu maktabda ham bo'lib, u yerdagi o'qish jarayonlari bilan tanishdik, rahbarlar bilan uchrashib, o'zaro fikr almashdik.

Samarqand xalqaro texnologiya universi-tetida Gimcheon o'rta maktabiga tayyorgarlik o'quv kursi boshlanishi munosabati bilan tan-lovlardan muvaffaqiyatli o'tgan o'quvchilarning ota-onalari bilan uchrashuv o'tkazildi.

– Nabiram Shohimardon Koreya maktabi-da o'qish imkoniyatiga ega bo'lganidan butun oilamiz xursand, – deydi Urgut tumani Besh-kapa mahallasida yashovchi Sharof Qurbonov. – Bu imkoniyatni yaratib bergan Samarqand xalqaro texnologiya universiteti rahbariyatiga minnatdorlik bildiramiz. Bugun universitetga kelib, nabiralarimizga yaratilgan sharoit bilan tanishdik, professor-o'qituvchilar bilan suhbat-lashdik. Hammasi juda yaxshi tashkil etilgan. Nasib etsa, bu yigitlar Koreyada yaxshi o'qib, yurtimiz ravnaqiga xizmat qiladigan mutaxassis bo'lishadi.

– Bizga qo'ng'iroq qilib, tanlovdan muvaf-faqiyatli o'tganimni aytishgani hayotimdagi tarixiy kun bo'ldi, – deydi Oqdaryo tumani Temirak mahallasida yashovchi Ozodbek Yo'ldoshev. – Hozir beshovlon Koreyaga ketish oldidan universitetda boshlang'ich kurs-larda o'qiyapmiz. Ta'lim olishimiz uchun bar-cha shart-sharoitlar yaratib berildi. Darslarimiz ham a'lo darajada tashkil etilmoqda. Bizdan yagona talab – faqat yaxshi o'qib, Gimcheon-da ham yorug' yuz bilan o'qishni davom ettirishdi.

Keyingi yillar Kattaqo'rg'on shahri Zomin mahallasi yoshlari har sohada mu-vaffaqiyatga erishmoqda. Jumladan, "Besh tashab-bus olimpiadasi" doirasida o'tkazilayotgan sport muso-baqalarida ham ular yuqori natijalarni qo'lga kiritdi.

– O'zim oddiy usta-suvoqchiman, – deydi Sarvarjon Ibodullayev. – Ma-hallamizda uyushmagan yoshlar bir-lashib, maktab sport zalida basketbol bilan shug'ullanib turardik. Bir jamoa bo'lib, "Besh tashabbus" olimpiadasida qatnashdik. Uning quyi bosqichlarida birinchilikni qo'lga kiritdik. Respublika bosqichida esa ikkinchi o'rinni egalladik va mahallamizda vorkaut maydonchasi bunyod etildi. Ahamiyatlisi, jamoamiz men kabi oddiy ishchilar – haydovchi, novvoy, sotuvchi yoshlardan iborat.

– 2022-yilda o'tkazilgan olimpi-adaning ikki mavsumida ham mahalla-miz yoshlari g'oliblar safidan joy oldi, – deydi mahalla yoshlar yetakchisi Umidjon Toiyrov. – Sportchi bo'lma-gan yoshlar, turli hunar egalaridan iborat jamoa birinchi mavsumda "streetball" sport turi bo'yicha respub-likada ikkinchi o'rinni egallab, mahalla hududida vorkaut sport maydonchasi qurib berildi. Ikkinchi mavsumda esa mahallamiz yoshlaridan biri Firdavs

Kattaqo'rg'onlik chempionlar – suvoqchi, haydovchi, novvoy...

Ro'ziyev "street workout" yo'nalishi bo'yicha respublikada birinchi o'rinni qo'lga kiritib, universal sport maydon-chasi qurib berilishiga sababchi bo'ldi.

Ahamiyatlisi, har ikkala maydoncha ham mahallada joylashgan 8-maktab hovlisida bunyod etildi.

– Maktabimizning yopiq sport zali nafaqat o'quvchilar, balki mahalla ahli uchun ham xizmat qiladi, – deydi maktab direktori Azizjon Vahobov. – Natijada mahallaning uyushmagan yoshlari sport musobaqalari g'olib-

lariga aylanyapti. Maktabimizda 2 gektar yer maydoni bor. Yoshlarimiz qancha yutuqqa erishsa, ular uchun sport maydonchalari qurib beriladigan bo'lsa, joy topiladi.

Kattaqo'rg'on yoshlari "Besh tashab-bus olimpiadasi" doirasidagi musoba-qalarda erishgan yutuqlari natijasida shaharda jami 10 ta sport maydonchasi barpo etilib va yildan-yilga ular sonini ko'paytirib borish maqsad qilingan.

Marjona SAFAROVA,
Husan ELTOYEV (surat).

Skrining qanday o'tkaziladi?

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 26-yanvardagi "Endokrinologi-ya xizmatini takomillashtirish va ko'lamini kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorida yurtimizda, qirq yoshdan oshgan aholi har yili kamida bir marta qandli dia-bet va diabet oldi holatlari uchun maqsadli skriningdan o'tkazilishi belgilangan.

Mazkur tekshiruv tuman, shahar endokrinologlari to-monidan birlamchi tibbiyot bo'g'ini mutaxassislari bilan birgalikda o'tkaziladi. Buning uchun hududiy poliklinikalar zarur tibbiy uskunalar, glyukometr, maxsus test yaproq-chalari hamda ignalar bilan ta'minlangan. Lekin skrining tekshiruvlarini o'tkazadigan shifokor va o'rta tibbiyot xodimlarining bu boradagi bilim va makalasini oshirib borish ham muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Shundan kelib chiqib, Respublika ixtisoslashtirilgan endokrinologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi Samarqand viloyati filialida qandli diabet ikkinchi tur bemorlarni terapevtik o'qitish milliy ta'lim maktabida shifokor va ham-shiralar malakasini oshirish yo'lga qo'yilgan.

Maktabning navbatdagi o'quv seminarini Payariq tumani ko'p tarmoqli markaziy poliklinikasida o'tkazildi.

Tumandagi QVP va oilaviy shifokor punktlari oilaviy shifokor-lari, patronaj va amaliyotchi hamshiralar ishtirok etgan tadbirda markazning viloyat filiali vrach-endokrinologi A'zam Hamzayev

skrining o'tkazishda e'tibor qaratish lozim bo'lgan jihatlar, qandli diabet 2-turi bo'yicha tushuncha berdi.

– Qandli diabet yuzaga kelishi mumkin bo'lgan ortiqcha vaznli va boshqa turli omillar ta'siridagi kishilarni vaqti-va-qti bilan ko'rikdan o'tkazib turish, kasallik va uni keltirib chiqaruvchi sabablardan ularni xabardor qilish birlamchi bo'g'indagi tibbiyot muassasalarining asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi, – deydi A.Hamzayev. – Shu bois qirq yoshdan oshgan aholi yiliga kamida bir marta qandli diabet va diabet oldi holatlari uchun maqsadli skriningdan o'tkazilmoqda. Bu avvalo, kasallikning oldini olish va erta aniqlashga yordam beradi. O'quvlarimiz davomida shifokor va hamshiralarga tekshiruvlar bilan birga aholi o'rtasida sog'lom turmush tarzini keng targ'ib etish, to'g'ri ovqatlanish, faol jismoniy harakatda bo'lish to'g'risida tushuncha berish zarurligini uqtiyapmiz.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'lonlar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

Mamat ALIYEV

Viloyat xalq ta'limi tizimi og'ir judolikka uchradi. O'zbekiston xalq o'qituvchisi Mamat Aliyev 90 yoshida vafot etdi.

M.Aliyev 1934-yilda Toyloq tumanining Sochaki poyon qish-log'ida tug'ildi. Maktabni oltin medal bilan tamomlab, Samar-qand davlat universitetining tarix fakultetida o'qidi. Universitetni bitirgach, 1958-yilda yo'llanma bilan Qashqadaryoda o'qituvchilik faoliyatini boshladi.

1960-yilda Urgut tumani Bahrin qishlog'idagi 31-umum-ta'lim maktabiga ilmiy mudir etib tayinlandi. 1968-yildan shu mak-tabda direktorlik qildi. U faoliyati davomida maktab jamoasi o'rtasida hurmat-e'tiborga sazovor bo'ldi. Maktab ta'limi rivoji yo'lida asostoydil mehnat qildi. M.Aliyevdagi talabchanlik, halollik, fidoyilik kabi xislatlar uni qator yillar maktablarni boshqarishdek mas'uliyatli vazifada mehnat qilishiga sabab bo'ldi. U 1975-yilda Samarqand tumanidagi 69-, 1977-yilda 8- va 1990-yildan 56-maktabda rahbarlik qildi.

Mamat Aliyevning mehnatlari davlatimiz tomonidan munosib taqdirlanib, unga 1986-yilda "O'zbekiston xalq maorifi a'lochisi", 1998-yilda "O'zbekiston xalq o'qituvchisi" unvoni berildi.

Umrini xalq xizmatiga bag'ishlagan M.Aliyev 2000-yilda pensiyaga chiqqan bo'lsa-da, Sochaki poyon ahli uni ma-halla raisligiga sayladi. Tajribali ustoz olti yil shu vazifada faoliyat yuritdi.

M.Aliyev qaysi lavozimda ishlamasin, odamlarga yaxshilik qilish va yordam ko'rsatishni hayotining bosh maqsadi deb bildi. 2006-yilda Haj amalini bajarib kelgan Mamat ota um-rining oxirigacha o'zi istiqomat qiladigan qishloq ahliga o'z nasihatlarini berib keldi.

Mamat Aliyev turmush o'rtog'i Gulsara aya bilan 66 yil umrguzaronlik qilib, baxtli hayot kechirdi. Birgalikda 6 nafar farzandni tarbiyaladi.

M.Aliyevning porloq xotirasi yaqinlari, shogirdlari yodidan hech qachon o'chmaydi.

"NURONIY" JAMG'ARMASI
VILOYAT BO'LIMI.

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Nurqosimov Jamshid Sayfiddinovich notarial idorasida marhum Babayeva Fatimaga (2020-yil 5-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu muno-sabat bilan merosxo'rlarning Nurqosimov Jamshid Sayfiddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Panjob ko'chasi, 4-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Hazratqulov Mahmud Mo'minqulovich notarial idorasida marhum To'raqulova Rifoatga (2023-yil 28-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu muno-sabat bilan merosxo'rlarning Hazratqulov Mahmud Mo'minqulovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko'chasi, 36-uy.

Jomboy tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Mirzayeva Barno Jo'raqulovna notarial idorasida marhum Ergashev Saloxitdin Sayfiddinovichga (2023-yil 19-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu muno-sabat bilan merosxo'rlarning Mirza-yeva Barno Jo'raqulovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Jomboy tumani Zebunis-o ko'chasi, 4-"A" uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Ka-moliddin Muhiddinovich notarial idorasida marhum Xamidova Nevaraga (2012-yil 6-sentabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu muno-sabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Ka-moliddin Muhiddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekis-ton ko'chasi, 35-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ahmedova Farangiz Aslamovna notarial idorasida mar-hum Jurayeva Asolatga (2017-yil 6-yan-

AVTOMASHINALAR SOTILADI!

O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankingning Respublika Inkassatsiya xizmati davlat unitar korxonasi Samarqand viloyati boshqarmasi hisobidagi avtotransport vositalari "Elektron onlayn-auksionlarni tashkil etish markazi" DUKning "e-auksion" yagona elektron savdo maydonchasida (<https://www.e-aiksion.uz>) ochiq auksion savdolari orqali sotiladi.

T/r	Avtotransport rusumi	Ishlab chiqarilgan yili	Davlat raqami	Lot raqami	Arizalar qabul qilishning yakunlanishi	Auksion o'tkazish vaqti
1	"NEXIA-3"	2019-yil	30 782 XBA	10159145	05.08.2024-y.	05.08.2024-y.
2	"NEXIA-3"	2019-yil	30 781 XBA	10144999	02.08.2024-y.	02.08.2024-y.

varda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ahmedova Faran-giz Aslamovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Lutfiy ko'chasi, 80-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasida marhum Rad-jabov Gulommirza Djurayevichga (2020-yil 25-iyunda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu muno-sabat bilan merosxo'rlarning Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasiga murojaat etish-larini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko'chasi, 158-uy.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bi-lan shug'ullanuvchi notarius Ortiqboyev Aziz Azamatovich notarial idorasida mar-hum Toshpulatov Toshtemirga (2023-yil 20-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilgan. Shu munosa-bat bilan merosxo'rlarning Ortiqboyev Aziz Azamatovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak sha-harchasi, Istiqlol ko'chasi, 73-uy.

Payariq tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Ortiqboyev Aziz Azamatovich notarial idorasida marhum O'rinboyev Xolboyga (2022-yil 9-mayda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun me-ros ishi ochilgan. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ortiqboyev Aziz Azama-

tovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Payariq tumani Chelak sha-harchasi, Istiqlol ko'chasi, 73-uy.

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Rahimova Komila Faxriyevna notarial idorasida mar-hum Mahmudova Rahbarga (2023-yil 5-ok-tabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Rahimova Komila Faxriyevna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurah-mon Jomiy ko'chasi, 51-uy.

Samarqand tumanida xususiy amaliy-ot bilan shug'ullanuvchi notarius Ahtamov Erkinjon Tolibjonovich notarial idorasida marhum Umarova Marhabo Ochilkulovnaga (2023-yil 22-dekabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Ahtamov Erkinjon Tolibjonovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand tumani Andijoni mahallasi.

BEKOR QILINADI

Muradova Maxaram Kasimovna va Xotamov Farruxbek Nasimjonovich no-midan ishonchnoma asosida Djabarova Djamiliya Yakubjanovnalr o'rtdasida Sa-marqand shahri "Tojimalah" MFY, Abu Bakr Rozi ko'chasi 10-uy, 13-sonli kvartira uchun tuzilgan, Samarqand shahrida xusu-siy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasidan

2022-yil 17-iyunda tasdiqlanib, Ksh 087380 SA blankada tuzilgan, 202201714002492 raqam bilan reestrga kiritilgan oldi-sotdi shartnomasining sotib oluvchidagi nusxasi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

TOPGANGA MUKOFOT!

Samarqand shahridagi "HAZORA-GROUP" mas'uliyati cheklangan jamiyatiga qarash-li davlat raqam belgisi 30 776 RBA bo'lgan "SINOTRUK HOWO" rusumli avtotransport vositasining davlat raqam belgisi Samarqand shahri hududida tushirib qoldirilgan. Ushbu davlat raqam belgisini topganlardan mukofot evaziga qaytarishlarini so'raymiz.

Telefon: +99890-600-50-41.

Milliy gvardiya, qo'riqlash bo'limi safdor xodimi, katta serjant Xashimov Said Ul-mas Shuxratovichning xizmat guvohnomasi (MG-III 12105) Samarqand shahri hududi-da tushirib qoldirilgan. Ushbu hujjatni top-ganlardan mukofot evaziga qaytarishlarini so'raymiz.

Telefon: +99890-282-00-74.

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasining Samarqand viloyat kengashi hamda barcha tarmoq ka-saba uyushma kengashlari jamoalari O'zbekiston tadbirkorlik, biznes va xiz-mat ko'rsatish sohalarini xodimlari kasaba uyushmasi viloyat birlashgan qo'mitasi raisi Bobur Aliyevga otasi, O'zbekiston xalq o'qituvchisi

Mamat ALIYEVning vafoti munosabati bilan ta'ziya izhor etadi.

Zarafshonim – zar afshonim mening!..

(Novella – essedan parcha)

Assalomu alaykum, sirli suvim, zilol suvim, men yana qoshingga keldim... Maktabni bitiradigan yilimni, sinfdoshlarimizning bir-biriga e'tiboru qadri ortib borardi go'yo. O'zaro munosabatlarda ham o'zgacha mehr-oqibat sezilib turardi. Sinf rahbarimiz biologiya fani o'qituvchisi Fayzulla Omonovich o'rta yoshdan oshib, sochlariga oq oralab qolgan, uzun bo'yli, xushfe'l inson edi. U kishi bilan maslahatlashib, bitiruv kechamizdan so'ng tongni tumanimizning Samarqand shahriga kiraverishida joylashgan Cho'ponota tepaligida kutib olishga kelishdik. Hammaning qalbidagi hayajon. O'sha kundan boshlab qaysi mavzuda so'z ochilmasin, oxiri albatta, Cho'ponota tepaligi haqidagi suhbatlarga ulanib ketardi. Bu kelishuv menga juda yoqqandi. Chunki sevimli, sarkash, dalkash Zarafshonim Cho'ponota tepaligining etagidan oqib o'tardi. Shaharga borar yo'limiz ham aynan shu daryoning ustidan o'tadi. Oilamizda ajoyib an'ana bor edi, har zamon otam mashinasida bizni ukamlar bilan, buvim, goh onamni birga olib, Samarqand shahridagi muzeylar, ziyoratgoh, istirohat bog'lariga sayohatga olib borardilar. Shunday sayohatlari-miz davomida takror va takror aynan o'sha joyda, Cho'ponota tepaligi, daryo bo'ylarida to'xtab o'tardik.

...Sutdek yorug' oqshom og'a boshlagan bir mahal, sinf rahbarimiz Fayzulla Omonovich boshchiligidagi sinfdoshlar tizilishib Cho'ponota tomon yo'lga tushdik. Bir soatga yaqin piyoda yo'l bosib, Ko'hak tog'iga yetib keldik. Qiyalagan tik yo'lak orqali baland tepalikning o'sha, biz kelishgan joyiga chiqib oldik. Tong otishiga hali ancha vaqt bor. Sinfdoshlarning bir nechta suhbatdoshlar halqasida suhbat avjiga chiqq boshladi. Mening esa ikki ko'zim, suyakligim zebo Zarafshonim, ko'hlikkinam, Ko'hakginam, senda bo'ldi.

Biz yaqin sirdosh dugonalar – Dilfuza, Saodat uchalamiz boshqalardan sal chet-roqqa, tepalikning etagida yaltirab, zar sochib oqayotgan daryo suvlari ko'zga yaqqol tashlanib turadigan bir joyga o'tib joylashdik. Dimog'imga oyog'imiz ostida ezilgan mayсалarning xushbo'ylari, ko'yagimiz etagi tegib, bo'y taratgan giyohlarning yoqimli bo'yi urila boshladi. His-hayajonimizni qo'zg'ab, sehlri tun bag'rida tutib turgan sirlardan bizning ko'nglimizga hadyalar ulashardi. Osmon to'la yulduzlar. Nazarimda ular bugun osmon sahnidan ancha past-roqqa, yerga yaqin tushib porlamoqda edi go'yo. Tepamizda bil bilan birga kezingan dilbar oy esa yulduzlar ichra o'zining tanholigini ko'z-ko'z qilmoq niyatida o'zgacha yog'dulanib, ajib bir alpozda boshimiz uzra turib qoldi. Unga tikilgan ko'zimizni qamashtirib, yuzidagi dog'ni yashirmoqchi bo'layotgandek edi.

Ey, yuzlari zebo, sirli dilbar Oy! Muqaddas Kitobda sening yer yuzidan yuz o'girib turganing haqida o'qib qoldim. Shu tobda yuzingdagi, egningdagi, ko'ksingdagi dog'ingni ham, ruhingda sirli dog'lar, suratlarga burkanib ajab sayqallangan ko'hna bog'ni ham qanchalar yaxshi ko'rishimni bilishingni judayam istadim. Buni senga qay tilda, qay dilda izhor etsam, qay usulda yetkazsam bo'lar ekan? Yaxshisi, senga atab qo'shiqlar to'qib aytib yuraman, zora bir kuni senga borib yetsa. Ammo bu oqshom seni nega bunchalar yaxshi ko'rishimni sezib qoldim, senda daryolar ruhining bir bo'lagi yashaydi. Sen tilislar uzra to'lishgan chog'da ular ham g'aroyib sir ichra to'lg'anadi. Xuddi mening ko'nglimga g'ulg'ula solganing kabi goh sokin, goho do'lu chaqinlar ichra suvlarning ham bag'riga g'ulg'ula bulutlarining yomg'irini yog'dirasan. Bu aslida qandayin hol, ne ahvol o'zi?! Balki qadim ishq g'avg'osining bir jilvagar ishorasi bo'lsa ajab emas.

*Zarafshonim,
zar afshonim,
nurli nurafshonim mening!*

*Tun qo'ynida buncha zebo,
bu qadar xushro'ylik kashf etibsan,
bir lahzada, na ko'nglimni, ko'zlarimni
ololmam sendan.*

*Zarafshonim,
zarli daryom, duru durafshonim mening!
Sen oy nurida, oy sirida sirlanayotgan
kumushga o'xshaysan.*

*Sarxush daryom, sirafshonim mening!
Sen ishq sahrasida adashgan,
yo'l axtarib chopayotgan sarxush telba
oshiqqa o'xshaysan.*

*Zarafshonim,
zarnishonim mening,
zarrin bag'rini nishona aylab,
har yona,
giryona uryon urayotgan
dalli devonaga, darveshga o'xshaysan.*

*Jildirashing,
sasing sirli,
nafasing sirli.*

*Ishq ko'zgusida jilolangan
aksing sirli,
asling sirli.*

*G'aroyibsan,
sirsan, sirli muboraksan!
Bebahosan,
ishqsan,
muhabbatsan,
saodatsan.*

*Tabarruksan,
muqaddassan,
armonimsan,
sog'inchimsan, sadoqatimsan.*

*O'kinchimsan,
ilinjimsan,
umidimsan.
Ko'hna pir dam urgan ko'hna duosan.
Qalqonsan,
darmonsan,
iymonsan,
ko'hnasan,
qadimsan,
to qiyomat borsan.*

*Tiniq afsonaviy sathing yuziga
osmon bezaklari,
yulduzlar chamanlari,
sirlar gulzori o'z aksin solibdi.*

*Aksing chamanida
ming nag'ma,
ming usul bilan
jilvagar xiron aylab,
zebo raqsin solibdi.*

*Sir yuzingda
osmon toqi sollanib,
hayrona bahsin solibdi.*

*Qadim ishq mutribi sozini qo'lga olib,
dod ila,
faryod ila,
ajab ohang, dilgir sasin solibdi.*

*Ey, ko'hna azim Zarafshonim!
Bunchalar buyuk g'avg'oni olib,
qayon ketayotibsan?!
Bu buyuk g'avg'oni
ko'ksingda
qanday tutayotibsan,
Qanday tutib turibsan?..*

Ko'hak poyida mayjlanib oqayotgan daryo suvidan bir nafas ham ko'zlarimni ololmayman. Ajabo, jimirab oqayotgan suv yuziga go'yo osmon toqining sirli jilosi, sirli aksi xo'p ajab to'kilmish. Zarrin titranayotgan to'liqlar tizilishib ketayotgan tilla qayiqchalarga o'xshaydi. Yaltiroq qayiqchalarning har biri o'zida bittadan yulduzni olib suzib ketayotgandek go'yo...

Ey, suv, yulduzlarni qayoqqa olib ketayapsan?!

*Dunyoviy o'Ichovlar –
shunchaki ramz,
shunchaki ishora...*

... Atrofimda hech kim yo'q. Voh, ajab! Ular qani, qayga g'oyib bo'lishdi?!
– Saoda-a-a-a-t, Dilfuza-a-a-a, Madi-na-a-a-!..

...
Yuragim beixtiyor dukillab ura boshladi. Nimalar bo'lyapti, axir! Nahot, bu joyda bir o'zim qolib ketgan bo'lsam?!
– Yo'q, inson hech qachon, hech bir joyda bir o'zi, yakka qolib ketmaydi. Uning vujudidagi tuproq, olov, havo, suvning ruhi doimo u bilan birga bo'ladi.
– Sen kimsan?
– Men suvman.
– Qanaqa suv?
– Hudaibiya qudug'ida tugab qolgan, bas,

Payg'ambar sollallohu alayhi vasallam kelib, quduqning chetida o'tirib suv so'rganida yana qayta paydo bo'lgan, quduq to'lib, serobu mo'l-ko'l bo'lgan o'sha suvman!

– Vo ajab, muncha qiziq, to'xtama, qani so'zlayver-chi! Balkim men Zarafshonman, ham dersan?

– Ha, xuddi shunday! Sening qalbingdagi sirlar suvratiga oshnolik, gohida mening ham zavqimni keltirib yuboradi. Bu gal esa sen bilan shunchaki bir so'zlashgim keldi. Odamlar aslida shunday, har narsaga qandaydir bir nom qo'yishni yaxshi ko'radi, aslida nomim suv, boshqa hech narsa emas. Dunyodagi atamalar, o'Ichovlarning bari shunchaki ramz yoki shunchaki ishoradan bo'lak narsa emas. Men ham odamlar atagani kabi qadimda "Daytiya", ya'ni "Ezgu suv" deb atalganman. Bu nomlarim ham "Avesto" deya ular nom qo'yg'an yodgorliklarda yozib qoldirilgan. Xuddi shunday, yunonlar hukmronligi davrida "Daytiya" so'zi yunonchaga o'girilib, Politimet, ya'ni, "Ko'p ezgu suv" deb ataldim. Orada meni Sug'd, Jirt, Jon, Somjan kabi nomlar bilan ham atadilar. Forsiy manbalarda Rudi Mosaf, Rudi Sharg' deb yozib qoldirilganlar. Arab manbalarida esa nomimni Haramkom, ya'ni "Muqaddas daryo", deya qayd etdilar. "Boburnoma"da Obi Ko'hak deb bitildim, keyinroq esa Ko'hak daryosi dedilar.

Bu nomlarning barchasini odamzod o'ylab topdi. Inson zotining yana bir g'alati odati bor, azal o'Ichovi ustida qurilgan bu dunyoni, dunyo hayotni o'z o'Ichamlariga sig'dirishni istaydi. Shu kabi ularning o'Ichamiga asosan, XVIII asrdan boshlab to hozirgi kunga qadar men Zarafshonman!
– Aytdim-ku, sen meningsan, mening Zarafshonimsan deb! Seni ovozingdan tanidim, qalbm bilan sezdim, bu sensan. Xo'sh, qani endi menga o'zing ayt-chi, manziling qayyonda, qaydan boshlanib, qay tomonga oqursan?..
– Suvimdan Samarqand, Buxoro, Karmana muzofotlari bilan birga Qashqadaryo Eski Angor kanali orqali, Jizzax Eski Tuyatortar kanali orqali bahramand bo'lib kelgan. Zarafshon Turkiston, Oloy tog' tizmalari birikkan joy – Mastchoh, ya'ni Ko'ksuv tog' tuginidagi Zarafshon muzligidan Mastchoh daryosi nomi bilan boshlanadi. Boshlanish joyidan qariyb bir yuz sakson to'qqiz kilometr quyida, chapdan Fondaryo qo'shiladi va o'sha joyda Zarafshon nomini oladi.

– O'h-ho'-o'-o', buncha ajoyib bo'lmasal!
– Mana, ko'ryapsanmi, bir ozgina ma'lumot berishim uchun senga qancha joy nomlari, o'Ichovlarni qo'shib aytishimga to'g'ri kelyapti. Siz odam farzandlariga o'zingiz qo'yg'an nomlar, ishora, ramzlar nomini tutib tushuntirmasam, hech narsani tushunmaysiz.
– Ajoyib, lekin yana bir savol qiziq-tirmoqda. Sen bunchalar ko'p nomlarni, ma'lumotlarni qaydan bilasan yoki bir joydan o'qib aytayapsanmi?
– Kulgimni qistama. Menda o'qish, yozish yo'q. Menga yuklatilgan muqaddas vazifa bor, xolos. Unga ko'ra, taqdirimdagi voqealarning barchasi mening imkonim, quvvatimga jo bo'ladi. Unda o'qish, yozish, o'chirish, o'zgartirish, yoddan chiqarish, adashtirish yo'q.

– Qoyilman! Men sening ko'plab irmoqlarini taniyman, ammo bilganlarim, shu joyga yaqin bo'lganlari, xolos. Bilaman, sening qamrovling judayam keng. Dunyo tartibida daryolar chegaraga bilmaydi, ular butun yer yuziga, insoniyatga tegishli.
– Ha, ammo buni insoniyat biror qonun-qoidaga sig'dirolmaydi, chunki odamzod ba'zi sirlardan voqif ham emas, to qiyomat bilolmaydi ham. Men senga bugungi

diydor tufayli ba'zi axborotlarni ma'lum qilaman. Zarafshonga muzliklar va buloqlardan boshlanadigan to'rt ming ikki yuzga yaqin irmoq quyiladi. Shulardan eng yiriklarining nomi sizningcha – Fondaryo, Qo'shtudaryo, Mag'iyondaryo. Tojikiston hududiga qarashli yuqori oqimida Zarafshon, Turkiston va Zarafshon tog' tizmalari oraliq'ida yon bag'irlari baland va tik ko'tarilgan, ko'pchilik joylarida dara va tangilardan iborat tor vodiya juda tez oqadi. Daryo vodiysi yirik irmoqlar kelib qo'shiladigan joylardagina bir oz kengayadi. Zarafshon Rabotxoja to'g'oni yaqinida Tojikiston hududidan chiqib, O'zbekistonga kiradi va Samarqand, Navoiy, Buxoro viloyatlaridan oqib o'tadi. Samarqand shahri yaqinida, Cho'ponota, mana shu sen turgan tepalik yonida Zarafshon ikki tarmoqqa – o'ng tarafda Oqdaryo va chap tarafga Qoradaryoga ajraladi. So'ng janubiy g'arbiy yo'nalishda oqib, Qizilqum cho'lga kirib boradi. Undan keyin Buxoro, so'ng Qorako'l vohalaridan oqib o'tadi. Mana shu qismida Qorako'ldaryo deb ham ataladi. Qorako'l shahridan uch kilometr yuqorida qurilgan to'g'on, suv taqsimlagichda Zarafshon suvi kanallarga bo'lib yuborilgan. To'g'ondan quyida daryo o'zani yana ikki tarmoqqa ajraladi, chapdagisi Toyqir, o'ngdagisi esa Saribozor deb ataladi. Har ikki tarmoqning yuqori qismi sug'orish kanali sifatida xizmat qiladi. Sug'orishdan ortgan va qaytarma suvlar Toyqir o'zani orqali Dengizko'lga quyiladi. Saribozor tarmog'i ham Qorako'l vohasidan ancha narigacha davom etadi, lekin quyi oqimida o'zani ko'pincha quruq bo'ladi. Zarafshon Amudaryoga yetib bormaydi. Sizlarning manbalarda miloddan avval Zarafshon suvi Amudaryoga quyilgan degan fikr bor. Aslida, hozirda ham quyiladi. Qay yo'l bilan quyilishi odamzodga ma'lum emas. Boshingni qotirmayman.

– Mayli, ixtiyoring. Aytgancha, Zarafshonda to'linsuv davri aprel oyidan sentabr oylari orasida kuzatiladi. Bu davrda daryo yillik oqimining asosiy foizi oqib o'tadi, oqimning qolgan qismi kuzgi qishki, ya'ni oktabr bilan mart oylari oraliq'ida suvli davrga to'g'ri keladi. Iyul, avgust oylarida Zarafshonda suvning eng ko'p bo'lishi kuzatiladi, deb o'qiganman.
– To'linsuv davri, suvli davr, deya yana har xil davrlarga bo'lib tashlaganlarining so'rayapsanmi, ha, mayli, sizlar aytgancha bo'laqolsin.

– Zarafshonim, azim daryom, biram dilgir, dilrabo sirli suhbating uchun rozi bo'l. Azim Samarqandning mo'tabar, aziz tuprog'ida, ko'hna Ko'hak tog'i – Cho'ponota etagidan oqib o'tishing, bolaligim, o'smirligim va umrimning har davrida kunlarimni, qalbimni, taqdirimni bezab, ko'ksimni g'ururga to'dirib turganliging uchun shukronamning adog'i yo'q! Seni yaxshi ko'raman! Bilman, negadir Ko'hak nomi bilan bog'liq tarix ongu shuurimda bir ajib sog'inch ruhini qo'zg'ayveradi, har nafasda sayqallanib, sollanib, ohanrabodday o'ziga tortaveradi.

– O'h-ho'-o'-o', u davrlar xo'p davrlar edi. Alloh nazari tushgan Amir Temur davlati iqtisodiyotida dehqonchilik asosiy o'rinda turardi, shu sabab mamlakatda sug'orish ishlariga alohida ahamiyat qaratilgan edi. XIV asr oxiri, XV asr boshlarida Movarounnahr va Xurosonda katta-kichik daryo va soylardan yirik sug'orish tarmoqlari barpo etildi. Suvdan foydalanish ishlarini rivojlantirish maqsadida suv omborlari va hovuzlar qurildi. Suv tanqis ayrim viloyat va vohalar hududlarida maxsus suv inshootlari bunyod etildi. Butun mamlakatda suvni iflos qilmasdan toza saqlash odati muqaddas qonun edi. Maxsus suv inshootlari ichida suv yig'ish va saqlash uchun qazilgan, ichimlik suvi saqlanadigan sun'iy suv havzasi – hovuzlar ajralib turardi. Sohibqiron tomonidan bunyod etilgan ko'rkam bog'larning har birida tabiiy sharoitlarni hisobga olgan holda bir nechta hovuzlar qurilgan. Ular masjidlar yonida, shahar maydonlari, bog'lar, chorbog'lar, saroy hovlisida, balki bozorlarda ham qurilgan edi. Atrofi tosh bilan qoplanib, daraxtlar ekib mustahkamlangan bunday hovuzlar odamning bahru dilini ochar edi. Shu sababdan, Samarqand "Dunyoning jannati" deyilgan.

– Samarqand tevaragida barpo qilingan o'n ikkita ajib chorbog' haqida o'qib bilganman. Ayniqsa, shaharning sharq tomonidagi "Bog'i Dilkusho"ning o'rtasidan o'tgan keng xiyobon tasviri, unda barpo qilingan uch qavatli ko'shk yoki saroy atrofiga ekilgan chinor va tut daraxtlari tasavvurimda sollanib turadi. Bog'ning yuqori qismida joylashgan so'lim hovuzlar. Bog'lardagi rang-barang gullar, ayniqsa, turli navli, navi bir xil bo'lsa-da, turli bog'da turlicha rangda, turlicha xushbo'y bilan turli ta'mda turlanuvchi mevalar, shaftoli,

olma, anjirlar yodimga tushar ekan, go'yo dimog'imga xushbo'ylari kelib urilgandek bo'ladi. Shunday kezlarda bu qanday sirli aloqadorlik, deya hayron qolaman. U bog'lardagi gulzorlarni oralab, orolanib yuruvchi go'zal tovuqlar xuddi yonginamda, yon-atrofimda yurganday. Butun dunyoga ovozasini ketgan bu bog'larni barpo etish, bog'larning haqiqiy bog' bo'lib yashnashi uchun avvalombor suv masalasi to'g'ri yo'lga qo'yilishi lozim-da. O'sha jannatmonand bog'lar uchun shu kabi jihatlar oqilona hal qilingan-da. Butun dunyoga ovozasini yoyilgan, necha asrlar qariidan to hanuz xayolingni o'g'irlab, hayratingni oshirguvchi o'shal bog'lar, Zarafshonim, ko'hlikkina ko'hna daryom, Ko'hak daryom, asosan sening suvlaring orqali bob hayotga qonganligini eslasam, qalbim, ruhim g'urur tojini kiyadi, qalbim saroyida bayramu shodiyona avjlanadi. Men seni shunday faxr, shunday g'urur, shunday shodiyonayu shukronalar bilan sevaman!

– Ha, sen o'qiganlaring, xayollaringni qo'shib so'zlayapsan, men esa ko'rgan-kechirganlarim va quvvatimga to'kilgan insonlarning dil so'zlari, orzu armonlari, sirlari va hattoki tushlarning bayoni, ta'biri va nihoyat omonat vasiyatlar quvvatida roz aylab, bayon qilayman. U ko'rkam bog'larning har birida hajmi turlicha bo'lgan to'rtburchak va to'g'ri to'rtburchak shaklida hovuzlar bo'lar edi. "Bog'i Davlatobod"da to'rtta hovuz bor edi. U hovuzlarning kattaligi musulmonchilik qoidalariga binoan eni ham, bo'yi ham kamida qirg gaz qilib qurilgan edi, aks holda, undagi suv harom deb hisoblanar edi. O'sha hovuzlarning ham suvi mening bag'rimdan olinar edi. Suvlarim sun'iy irmoqlarda betakor so'lim bog'lardan oqib o'tgan kanal va ariqlarda yetib borib, bog'u rog'lar, gulzorlarni aylanib oqar edi. Sun'iy ravishda bunyod etilgan ko'rkam sharsharalarga mavj urardi. Hovuzlar, havzalar suvga to'la bog'lar bag'ri salqin va xushtabiat edi. "Bog'i Nav"ning favvoralar juda chiroyli edi. "Bog'i Dilkusho"dagi yuqoriga otilib turgan favvoralar hovuzida qirmizi olmalar qalqib turardi. Favvoralar-ga suvlar maxsus moslamalardan kelib, hovuzlarga tushib, ariqchalar orqali tashqariga oqib chiqardi. Hovuzlarning atrofi turfa rangdagi marmar toshlar, rang-barang gullar tasviri bilan bezatilgan, hovuzlarga quyiluvchi ariqchalarning qirg'oqlari ham marmar toshlar bilan qoplangan edi. Bu har bir ko'rgan insonning xayolini shoshiradigan bir go'zal manzara edi.

– Qanday ajoyib-a! Sening so'zlaring ohangida diltortar ertakmonand tasvirlar ko'z o'ngimdan bir-bir o'tib, xayolan o'sha bog'lar ichra kezindim, favvoralar atrofida sayr qildim. Gulzorlarda tannozlanib, sayr qilib yurgan tovuqlarni erkalab suydim, kamalak naqshli nafis patlarni silab ko'rdim. Favvoralar ostidagi hovuzlar yuzida qalqib turgan o'shal sirli qirmizi olmalarni ko'limga olib, xushbo'yidan bahramand bo'ldim. Har bir bog' sohibasi bo'lgan go'zal malikalar, sarvqomat hur qizlar qurshovida betakror ajib gulzorlarni oralay sirli bazmlar sayli ichra biram dilrabo kezindim, dilim yayradi. Voy, ana u sirli buloqning zilol suvida yuzini chaya-yotgan Bibixonimmi?..

Yelkamni kimdir ohista tutdi, seskanib ketdim, xayoliy hayrat olamidam arang hushimni yig'ib oldim. Xayol dengiziga butkul g'arq bo'lgan ekanman. Qarshimda o'zingga kel, degan kabi dugonam Saodat menga boqib jilmayib turardi. Biz Ko'hak tog'ining tepasida, pastda esa ko'hlikka Ko'hak daryom jilolanib, jilvalanib turibdi. Samarqand osmoni uzra biram zebo, biram fayzli tong otmoqda. Tepamizdagi oy ham, yulduzlar chamanzori ham chekinib, osmon toqiga singiy boshlabdi. Yulduzlarga termilaman, ular ortida Ulug'bekning, Amir Temurning, Bibixonimning, Kattaonamning, Samarqandning nigohlari boqib turgandek...

Ey, bugungi oqshomimda hamroh bo'lgan bir-biridan sirli nigohlar, yana qayta uchrash-guncha xayr, omon bo'linglar!..

– Ey, ko'hnaginam, ko'hlikkinam Ko'hakkinam – zarnishonim, Zarafshonim mening. Yulduzlarni qayga boshlab ketyapsan?

– Bibixonim bog'lariga.
– Meni aldama, hozir qayda ekan u bog'lar?

– Toki u bog'lar bor ekan, uni barpo qilgan insonlar ham tirik. Tuproq ustida bir nihol unib chiqsa, zamin ostida uning ildiziga tutash yetti xosiyatli daraxt ko'karadi. Bog' yaratgan, bog'larni avaylagan insonlarni ularning ruhi qo'llaydi. Mabodo, bog'ning zamin ustidagi qismi qurisa, zamin ostida ularning ildizidan paydo bo'lguvchi bog'lar to qiyomat yashaydi.

Men yulduzlarni Amir Temur barpo qilgan malikalar bog'lariga, Bibixonim bog'larining ziyoratiga olib ketyapman...

Dilorom ABDURAHMON qizi, O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi, shoira, tarjimon.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 11 687 nusxada chop etildi. Buyurtma 351. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, REKLAMA VA E'LONLAR: (66) 233-91-56

BO'LIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulug' Tursunov ko'chasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ

bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqti:

soat 18:30 da.

Bosishga topshirildi:

soat 19:00

Navbatchi muharrir:

G'.HASANOV.

Navbatchi:

O'.XUDOYBERDIYEV.

Sahifalovchi:

B.ABDULLAYEV.

Saytimizga o'tish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling

ISSN-201667X

Sotuvda narxi kelishilgan holda